

Gliukozės koncentracijos tyrimų paciento medicininės priežiūros vietoje (TPMPV) kokybės užtikrinimo svarba

The importance of quality assurance for glucose point-of-care testing (POCT)

Rolanda Steponaitytė

VŠĮ Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė, Laboratorinės diagnostikos skyrius

PI Republican Vilnius University Hospital, Laboratory Diagnostics Department

El. paštas: rolanda.steponaityte@rvul.lt

Gliukozės koncentracijos tyrimai paciento medicininės priežiūros vietoje tapo esmine diabeto valdymo ir intensyvios terapijos priežiūros priemone, dėl greito atlikimo laiko ir paprasto naudojimo. Tyrimas paciento medicininės priežiūros vietoje apibrėžiamas kaip tyrimas, atliekamas šalia paciento arba jo buvimo vietoje. Šio tyrimo rezultatų patikimumas labai priklauso nuo kokybės užtikrinimo priemonių įgyvendinimo, todėl laboratorijoms būtina paskirti atsakingą asmenį, kuris prižiūrėtų tyrimui paciento medicininės priežiūros vietoje skirtus prietaisus ir įvertintų darbuotojų kompetenciją. Netikslūs ar klaidingi gliukozės koncentracijos kraujyje rezultatai gali lemti klaidingus gydymo sprendimus ar net sukelti pavojų gyvybei. Ligoninės ir kitos sveikatos priežiūros įstaigos turi laikytis kokybės kontrolės ir priežiūros reikalavimų, todėl reguliarūs patikrinimai yra būtina šių reikalavimų įgyvendinimo dalis. Periodiniai patikrinimai padeda įvertinti, ar darbuotojai tinkamai naudoja prietaisus, ir ar laikomasi nustatytų procedūrų, o tai padeda užkirsti kelią galimoms klaidoms bei yra svarbu darbuotojų atsakomybės ugdymui bei tęstiniam mokymui. Laboratorijoms, kuriojančioms paciento medicininės priežiūros vietoje atliekamų tyrimų vykdymą, būtina akcentuoti kokybės užtikrinimo svarbą, siekiant užtikrinti gliukozės koncentracijos tyrimų matavimų tikslumą ir klinikinį patikimumą. Patikrinimų metu dažniausiai nustatomos preanalitinės klaidos: netinkamas paciento paruošimas ar kraujo paėmimas, netinkamai naudojamos vidaus kokybės kontrolės bei netinkamai naudojamos / laikomos tyrimo juostelės. Atsižvelgiant į nustatomas klaidas,

laboratorijoje kiekvieną mėnesį vertinami vidaus kokybės kontrolės protokolai, atliekamos išorinės vidaus kokybės kontrolės ir pateikiamos rekomendacijos, kaip pagerinti kokybės užtikrinimą ligoninės skyriuose. Įvertinant kokybės užtikrinimo svarbą pacientų saugumui ir klinikinių sprendimų priėmimui, prabrėžiamas standartizuotų procedūrų ir reguliaraus kompetencijos vertinimo poreikis, atliekant gliukozės koncentracijos tyrimus pacientų medicininės priežiūros vietoje. Vertinant per 3 metus sukaupą patirtį, padaryta išvada, kad periodiniai patikrinimai, vykdomi skyriuose, kurie atlieka gliukozės koncentracijos nustatymo paciento medicininės priežiūros vietoje tyrimą, kasmet klaidų skaičių sumažina daugiau nei 20 proc., o išaugęs patikrinimų skaičius leidžia patikimiau įvertinti skyrių darbą ir kompetenciją bei laiku imtis papildomų priemonių kokybės užtikrinimui.

Reikšminiai žodžiai: klaidų prevencija diagnostikoje, naudotojo kompetencija, diagnostinis patikimumas